

GØDSKNING AF VINTERRAPS I FORÅRET 2018

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den økonomisk optimale kvælstofkvote gør, at kvælstofstrategien til vinterraps bør genovervejes.

Den generelt sene såning, dårlige såbed og det våde efterår betyder, at de fleste vinterrapsmarker er noget svagere end normalt. Det betyder, at behovet for kvælstoftilførsel i foråret 2017 er lidt højere end normalt.

Mængde og strategi for tilførsel af gødning til vinterraps om foråret skal tilpasses forholdene på den enkelte mark. Nu er kvælstofnormerne økonomisk optimale, og SEGES vurderer, at hele kvælstofkvoten bør tilføres markerne, fordi markerne generelt er svage, og kvælstofoptagelsen er lavere end normalt på nuværende tidspunkt.

Erfaringer og forsøg fra England tyder på, at udbringning af for stor en kvælstofmængde i det tidlige forår kan resultere i en for kraftig vegetativ vækst, for kraftig blomstring, for stor skulpesætning, stor risiko for lejesæd og for lille frøfyldning. Især er det vigtigt at undgå lejesæd, da lejesæden skygger for bladene ved frøfyldning, hvorved fotosyntesen og dermed frøfyldningen nedsættes.

Den gamle regel om, at afgrøden skal være så kraftig, at en kat kan gå ovenpå den, gælder derfor ikke længere! Tvært imod skal katten skvatte igennem, hvis man kiler den ud i rapsen!

Det er derfor af afgørende betydning, at rapsen kan blive stående, og en nøje tilrettelagt kvælstofstrategi kan bidrage til det. I kvælstofstrategien indgår følgende overvejelser:

Hold igen med kvælstoftildelingen i det tidlige forår. Det gælder især, hvis afgrøden er kraftigt udviklet i løbet af efteråret (det gælder kun få steder i år).

Sørg for, at der er kvælstof til rådighed ved frøfyldningen. Det betyder, at man med fordel kan udbringe en del af gødningen lige før eller endda under blomstring.

Udbring altid kvælstof ad to eller tre gange.

STRATEGI GÆLDENDE FOR EN RELATIV SVAGT UDVIKLET VINTERRAPS

Valgt strategi		Anbefalet tilførsel			
Er der tilført kvælstof i efteråret?	Skal der tilføres gylle i foråret?	Ved vækststart (husk svovl!)	Ultimo marts	Medio april	Ved blomstring (flydende gødning)
Nej	Nej	100-120 N		Rest minus 40 N	40 N
Ja	Nej	80-100 N		Rest minus 40 N	40 N
Nej	Ja	40-60 N	Gylle		Evt. 40 N
Ja	Ja	40-60 N	Gylle		

I relativt kraftige marker, som der formentlig er ret få af i 2018, kan første tilførsel reduceres og anden eller tredje tilførsel øges tilsvarende. Ved tredje tilførsel bør der dog ikke tilføres mere end 40-50 kg N pr. ha for bl.a. at reducere risikoen for svidninger med flydende gødning.

GØDNINGSTYPER

Vinterraps har et svovlbehov på 30-40 kg pr. ha, som skal tilføres sammen i handelsgødning. Det er vigtigt, at en del af denne mængde udbringes ved den første tilførsel af kvælstof. Brug derfor en kvælstoftype med et højt indhold af svovl i forhold til kvælstof. Det gælder især, hvis en del af kvælstoftilførslen dækkes af gylle.

Ved udbringning lige før eller ved blomstring kan der anvendes flydende gødning. I givet fald kan der anvendes en helt eller delvis ureabaseret gødning. Ved anvendelse af flydende gødning kan man med fordel anvende f. eks. en 5-huls gødningsdyse. For at reducere risikoen for svidning af bladene med flydende gødning, bør man maksimalt udbringe 40-50 kg N pr. ha. Udbring i køligt vejr (maks. 15 grader) på tørre blade, men ikke hvis der er udsigt til nattefrost. Der bør ikke blandes planteværnsmidler sammen med gødning, da det øger risikoen for svidninger betydeligt.

Hvis der anvendes fast handelsgødning bør sidste tildeling ligge før begyndende blomstring, sen udbringning giver mange slagskader på planterne og det kan knibe med at få gødningen jævnt fordelt, hvis gødningskornene bremses af planter under vejs.

VÆKSTREGULERING AF VINTERRAPS I FORÅRET

I Danmark vurderes der kun at være behov for vækstregulering i marker, hvor der erfaringsvis

er meget kraftig vækst. Kun **Caryx** er godkendt til vækstregulering af vinterraps om foråret. Midlet skal anvendes ved begyndende strækningsvækst. Forårsbehandling med Caryx reducerer længdevæksten, så risikoen for lejesæd reduceres. Der anbefales en dosering på 0,5-0,7 l pr. ha. Firmaet anbefaler behandling, når afgrøden er 20-30 cm høj. Hvis det vurderes, at man er inde i en stabil vækstperiode, gør det ikke noget, at der er lettere nattefrost.

FREM GANGSMÅDE I TYSKLAND, SVERIGE OG ENGLAND

Vækstvilkårene for vinterraps i Danmark er nogenlunde sammenlignelig med forholdene i England, Tyskland og Sverige, og det er muligt at overføre nogle af deres erfaringer og anbefalinger til dansk dyrkningspraksis. I "**Europæiske modeller til fastsættelse af kvælstoftilførsel til vinterraps om foråret**" er fremgangsmåden ved beregning af kvælstofbehovet i vinterraps i England, Tyskland og Sverige beskrevet.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.
